

Uluslararası Bilim Olimpiyatı Başarılarımız

TÜBİTAK tarafından yapılan sınavlar ve olimpiyat kampları sonucunda, Olimpiyat Takımı'na seçilerek ülkemizi temsilen uluslararası olimpiyatlara gönderilen öğrencilerimiz altın, gümüş ve bronz madalyalarla döndüler.

28 Nisan - 4 Mayıs 2009 tarihleri arasında Kragujevac/Sırbistan'da düzenlenen 26. Balkan Matematik Olimpiyatı'na ülkemiz adına bu yıl Melih Üçer, Süreyya Emre Kurt, Ufuk Kanat, Fehmi Emre Kadan, Umut Varolgüneş ve Vefa Göksel gönderildi. Olimpiyat sonunda Süreyya Emre Kurt ve Fehmi Emre Kadan altın; Melih Üçer, Ufuk Kanat, Umut Varolgüneş ve Vefa Göksel gümüş madalya kazandılar.

25 - 30 Haziran 2009 tarihleri arasında Saraybosna/Bosna Hersek'te düzenlenen 13. Genç Balkan Matematik Olimpiyatı'na ülkemiz adına bu yıl Ufuk Kanat, Yunus Emre Demirci, Mehmet Efe Akengin, Ömer Burak Onar, Ahmed Furkan Özkalay ve Berfin Şimşek gönderildi. Olimpiyat sonunda Ufuk Kanat, Yunus Emre Demirci ve Mehmet Efe Akengin altın; Ömer Burak Onar ve Berfin Şimşek gümüş; Ahmed Furkan Özkalay bronz madalya kazandılar.

12 - 19 Temmuz 2009 tarihleri arasında Tsukuba/Japonya'da düzenlenen 20. Uluslararası Biyoloji Olimpiyatı'na ülkemiz adına bu yıl Enes Karabacak, Alime Gökçe Kocaarslan, Osman Aykan Kargin ve Şükrü Söğüt gönderildi. Tüm öğrencilerimiz bronz madalya kazandılar.

11 - 19 Temmuz 2009 tarihleri arasında Yucatan/Meksika'da düzenlenen 40. Uluslararası Fizik Olimpiyatı'na ülkemiz adına bu yıl Ahmet Barış Özgüler, Yasin Kaya, Kübra Işık, Ahmet Can Musabeyoğlu ve Naime Göksel Karaçaylı gönderildi. Olimpiyat sonunda Ahmet Can Musabeyoğlu altın; Yasin Kaya ve Naime Göksel Karaçaylı gümüş; Kübra Işık bronz madalya; Ahmet Barış Özgüler mansiyon ödülü kazandılar.

18 - 27 Temmuz 2009 tarihleri arasında Cambridge/İngiltere'de düzenlenen 41. Uluslararası Kimya Olimpiyatı'na ülkemiz adına bu yıl Abdurrahman Türksöy, Melih Bacı, Hüseyin Ergüven ve Barışcan

Çimen gönderildi. Olimpiyat sonunda Abdurrahman Türksöy ve Hüseyin Ergüven gümüş; Melih Bacı bronz madalya kazandılar.

10 - 22 Temmuz 2009 tarihleri arasında Bremen/Almanya'da düzenlenen 50. Uluslararası Matematik Olimpiyatı'na ülkemiz adına bu yıl Melih Üçer, Süreyya Emre Kurt, Ufuk Kanat, Fehmi Emre Kadan, Umut Varolgüneş ve Vefa Göksel gönderildi. Olimpiyat sonunda Umut Varolgüneş ve Süreyya Emre Kurt altın; Melih Üçer, Ufuk Kanat, Fehmi Emre Kadan ve Vefa Göksel gümüş madalya kazandılar.

08 - 15 Ağustos 2009 tarihleri arasında Plovdiv/Bulgaristan'da düzenlenen 21. Uluslararası Bilgisayar Olimpiyatı'na ülkemiz adına bu yıl Ahmet Kerim Şenol, Barış Kaya, Emre Süneçli ve Osman Aka gönderildi. Olimpiyat sonunda Barış Kaya gümüş; Ahmet Kerim Şenol, Emre Süneçli ve Osman Aka bronz madalya kazandılar.

12. TÜBİTAK Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği Yapıldı

TÜBİTAK Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği'nin onikincisi 24-27 Temmuz 2009 tarihleri arasında TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TUG) tarafından Saklıkent, Antalya'da gerçekleştirildi.

Uluslararası Astronomi Birliği (IAU) tarafından; Galileo Galilei'nin teleskopla yaptığı ilk gökyüzü gözleminin 400. yıl dönümü dolayısıyla "Dünya Astronomi Yılı" ilan edilen 2009 yılı gökyüzü gözlem şenliği etkinliklerine yaklaşık 250 kişi katıldı. Astronomiyi ve bilimi sevdirmek, katılımcıların doğrudan astronomlar ile etkileşimini sağlamak amacı ile düzenlenen 12. TÜBİTAK Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği, 24 Temmuz 2009 tarihinde katılımcıların şenlik alanına ulaşıp çadırlarını kurmalarıyla başladı. Üç gün süren etkinlik boyunca, gündüzleri gerçekleştirilen seminerler, ayna yapım atölyesi, güneş saati, roket yapımı, Hubble Uzay Teleskopu maketi, oyun hamuru ve gök atlası gibi çok çeşitli atölyeler özellikle çocuk yaştaki katılımcıların gökbilimi eğlenerek öğrenmelerine yardımcı

oldu. Geceleri ise sabahın ilk ışıklarına kadar teleskoplarla gözlem yapıldı.

Şenliğin en ilgi çeken bölümlerinden biri de 26 Temmuz 2009 tarihinde yapılan TUG gezisi oldu. Tüm katılımcılar telesiyej ile gözlemevinin hemen yakınına çıkartıldılar; buradan itibaren yürüyerek TUG tesislerini gezme, teleskop binalarında uzman astronomlar tarafından teleskoplarla ilgili bilgilendirilme ve merak ettikleri soruları sorma fırsatı buldular.

Akdeniz Üniversitesi Yerleşkesindeki TUG Bilim ve Toplum Merkezi (BİTOM) çevresinde 28-29 Temmuz 2009 tarihlerinde gerçekleştirilen Halk Etkinliği'nde ise çok sayıda teleskopla gökyüzü gözlemi yapıldı ve etkinliğe katılanlara uzayla ilgili bilgi verildi. Özel bir çadır ve projeksiyon sisteminden oluşan Gökyüzü Sineması (Planetaryum) kurularak yıldızların ve gezegenlerin gökyüzündeki hareketlerinin canlandırıldığı gösteriler yapıldı.

"Biotech in Turkey"

Ezra Kılınç

Wiley-Blackwell tarafından yayınlanan uluslararası *Biotechnology Journal* (Biyoteknoloji Dergisi), Temmuz 2009 sayısını "Biotech in Turkey / Türkiye'de Biyoteknoloji" başlığıyla, Türkiye'deki biyoteknoloji araştırmalarına ayırdı.

Dergide tamamı Türk bilim insanları tarafından gerçekleştirilmiş, 5'i TÜBİTAK destekli 11 araştırma makalesi yer alıyor. Editörlüğü, İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü Öğretim üyesi Hikmet Geçkil ve Ortaoğlu Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Kimya Mühendisliği Öğretim üyesi Pınar Çalık tarafından yapılan

sayı, uluslararası bir yayının tamamının ülkemizdeki biyoteknoloji araştırmalarına ayrılması açısından önem taşıyor.

Derginin elektronik olarak ücretsiz izlenebilen "Forum" kısmında, ülkemizdeki bilim, teknoloji politikaları ve Türkiye Araştırma Alanındaki araştırma faaliyetleri, TÜBİTAK ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin yanı sıra biyoteknoloji alanında faaliyet gösteren üniversite ve firmaların tanıtımları yer alıyor.

Derginin ücretsiz izlenebilen Forum ve makale giriş yazılarına www.biotechnology-journal.com adresinden ulaşılabilir.

Anadolu Yerli Sığırları Klonlandı

TÜBİTAK, İstanbul ve Uludağ üniversiteleri iş birliğiyle yürütülen "Anadolu Yerli Sığırlarının Klonlanması Projesi" kapsamında klonlanan, "Boz" ırkıdan "Efe" buzağı basına gösterildi.

Anadolu topraklarında en az 100 yıldır yaşayan ve sayıları gittikçe azalan yerli sığır

ırklarının korunması amacıyla çeşitli projeler yürütülüyor. "Anadolu Yerli Sığırlarının Klonlanması" başlıklı proje de bunlardan biri. Bu projede, TÜBİTAK MAM Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü'nde üretilen sığır klon embriyoları İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi çiftliğinde bulunan taşıyıcı annelere transfer edildi. Dokuz ayını tamamlayan bir gebe 19.08.2009 tarihinde İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde sezaryenle dünyanın ilk Boz sığır ırkı klon buzağısı olan "Efe"yi dünyaya getirdi.

TÜBİTAK Doğa Eğitimi Destekleri Meyvelerini Vermeye Başladı

Adem Uludağ

TÜBİTAK, Bilim ve Toplum projeleriyle bilimsel bilginin topluma anlaşılır bir biçimde aktarılmasını, bunu yaparken de bilginin mümkün olduğunca görselleştirilerek, etkileşimli uygulamalarla desteklenmesini amaçlıyor. Bu çerçevede 2007'den bu yana sürdürülen Bilim ve Toplum Destekleme Programı'yla bilimsel oluşum, kavram ve yenilikleri topluma tanıtılarak sevdiyecek projeler destekleniyor. Bu desteklerle zaman içinde bu konuların ülke gündemine alınması ve böylelikle bilim kültürünün ülkemizde yaygınlaştırılması hedefleniyor.

Hedef kitlesi genellikle öğretmenler olan Doğa Eğitimleri'nin yaygın etkisi sadece bu eğitimlere katılanlarla sınırlı kalmıyor. Bu projelere katılan öğretmenlerin kazanımlarını öğrencilerine aktarmaları mümkün oluyor. Ayrıca katılımcılar daha sonra kendi düzenledikleri projelerle kazanımlarını farklı kitlelere de yayabiliyorlar.

Bunun güzel bir örneği geçtiğimiz Temmuz ayında gerçekleştirilen "Coğrafya Öğretmenleri İç Batı ve Batı Anadolu Arazi Çalışması" oldu. Önceki yıl TÜBİTAK'ın

desteklediği doğa eğitimlerinden birine katılan coğrafya öğretmeni Mehmet Zor'un kendi branşından öğretmenlere yönelik bir doğa eğitimi ve arazi çalışması fikrini Türk Coğrafya Kurumu genel sekreteri Yrd. Doç. Dr. T. Ahmet Ertek'in büyük bir heyecanla benimsemesiyle bu yılın başlarında harekete geçildi ve 110 başvurudan seçilen bir otobüs dolusu öğretmen ve onlara eşlik eden öğretim üyeleriyle 17 Temmuz'da İstanbul'dan yola çıkıldı.

On dört gün süren çalışmada, İç Batı ve Batı Anadolu'da çeşitli il sınırları içindeki "coğrafi espiye sahip" yerlerin, farklı coğrafya disiplinlerine konu bitki örtüsü, yer şekilleri, iklim, tarım, insan-mekân ilişkisi gibi özellikleri incelendi. Çok farklı coğrafi alanları kapsayan güzergâh boyunca Ürgüp-Göreme'deki peri bacaları, Karapınar kumulları, Meke volkanik gölü, Silifke-Çanakkale arasındaki kıyı şekilleri, Antalya'da bulunan traverten taraçaları, Pamukkale travertenleri, Kula volkanik sahası, çeşitli illerin şehir yerleşmeleri ile beşeri coğrafyaya konu pek çok olgu ve oluşum incelendi. Yapılan çalışmalara örnek olarak, Akdeniz kızılçam ormanlarında ağaç halkaları ile tarihlendirme metoduyla yaş ölçümü, farklı kayaç tabakalarında eğim ölçümü, kıyı çizgisi ve kıyı kenar çizgisi belirlemek için çizgi-plaj ilişkisine dayalı enine sahil ölçümü yapıldı. Ayrıca geçtiğimiz Şubat ayında oluşan Akkuyu obruğu incelenerek GPS'le yer tayini ve üç boyutlu ölçümleri yapıldı.

Yerinde görmek ve incelemek için sürekli dur-kalklarla toplamda 5000 km'ye yakın karayolunun kat edildiği çalışmada öğretmenler pek çok bitki, taş ve toprak örneği toplama olanağı buldular ve çektikleri fotoğraflarla derslerinde kullandıkları görsel malzeme arşivlerini zenginleştirdiler.